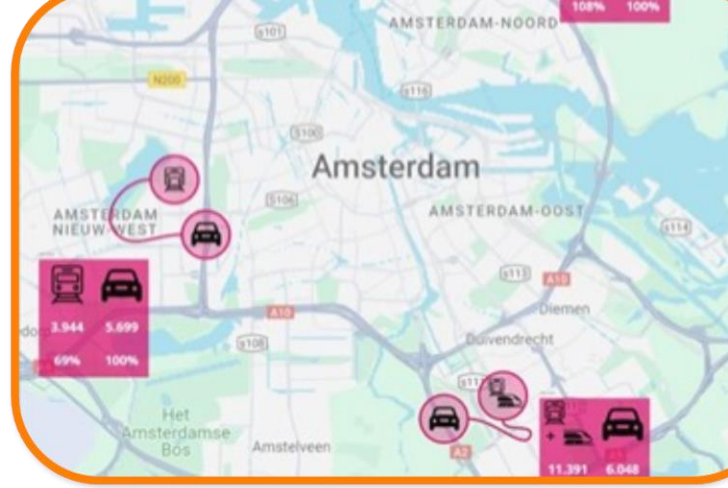

Commissiedebat

OV & Taxi

20 maart 2024

Veel aandacht voor OV

Met dank aan de inzet van de Tweede Kamer is er het laatste half jaar veel gedaan om de situatie van het decentrale openbaar vervoer te verbeteren. Met het aannemen van het amendement Bikker, is er € 300 miljoen beschikbaar gesteld om enerzijds de geplande enorme tariefstijging met 11,7% per 1 januari 2024 ongedaan te maken en anderzijds de decentrale overheden en vervoerbedrijven te helpen het aanbod van openbaar vervoer op peil te houden. Dit wordt bij Voorjaarsnota structureel gemaakt. Daarnaast heeft de Kamer met de Motie Krul voor 2024 compensatie gerealiseerd voor de herijking van het Studentenkaartcontract.

Belang Openbaar Vervoer blijft onverminderd groot!

Het is belangrijk te realiseren dat – ondanks de huidige problemen in het Openbaar vervoer – de afgelopen 30 jaar het gebruik en de kwaliteit van het OV sterk is verbeterd. Ook de kostendekkingsgraad van het is OV enorm verhoogd. Mede hierdoor is het OV-aandeel op een aantal belangrijke corridors rond de grote steden in de spits zelfs 45 tot 65%. Dit blijkt uit de onlangs verschenen analyse van de VRA. Het beeld dat OV een bescheiden rol in de spits speelt is dus onjuist. Zo blijkt het potentieel enorme effect op (een toename van) van de congestie indien de neergang van het OV niet gestopt zou zijn. Het OV voorkomt congestie, voorkomt aanleg van extra asfalt en levert een essentiële bijdrage in duurzaam vervoer.

Hoe nu verder?

Als decentrale overheden zijn we druk bezig het hoofd te bieden aan de personeelstekorten, sociale veiligheid, concessiewisselingen en andere operationele problemen. Maar dat kunnen wij alleen goed doen als ook het Kabinet de goede voorwaarden schept voor de sector. Daarom zijn we zeer bezorgd over de mogelijke verschraving van het voorzieningenniveau, die dreigt door de herziening van het contract voor de Studentenkaart, als de compensatie na 2024 wegvalt. Hiermee dreigen de met het amendement Bikker beschikbare middelen grotendeels op te gaan aan het opvangen van de nieuwe tegenvaller van het Studentenkaartcontract in 2025 en verder. Onze zorg neemt niet weg dat we het standpunt van OCW in dezen begrijpen en we gaan graag met OCW in gesprek over een update van het gehele Studentenkaartcontract.

De decentrale overheden zijn blij met de Herijking van het Toekomstbeeld OV2040. Ondanks de sterk gewijzigde uitgangspositie houden alle partijen vast aan de ambities. In navolging van de brief van het ministerie naar de informateur, constateren wij echter ook dat het aan voldoende financiële middelen ontbreekt om deze ambities te realiseren. Er is nagenoeg geen ruimte in het mobiliteitsfonds om de benodigde investeringen voor beheer, onderhoud en aanleg van nieuwe infrastructuur te doen. Ook de exploitatie komt in de knel doordat de indices voor de OV-budgetten achterblijven bij de kostenstijgingen in het openbaar vervoer.

- *Voorkom sluipend koopkrachtverlies in het OV door een structurele indexering van de budgetten voor het OV (Provinciefonds en BDU), die aansluit bij de indices voor de kostenontwikkeling in de sector*
- *Vraag de staatssecretaris om de Kamer voor de zomer de te informeren hoe groot het gat in het MIRT-fonds is om “de basis op orde” te hebben zoals verwoord in het OV Toekomstbeeld*

Toegankelijkheid

Wij zijn blij met de door de Staatssecretaris toegezegde € 30 miljoen voor de uitvoering van een eerste tranche van het Bestuursakkoord Toegankelijkheid. De uitwerking van de eerste concrete plannen door de decentrale overheden wordt inmiddels opgepakt. Voor de volledige uitvoering van het akkoord is tot 2040 zo'n € 700 miljoen nodig. Een deel hiervan kan door decentrale overheden – door dit gelijktijdig met regulier onderhoud uit te voeren - uit de reguliere middelen gefinancierd worden, maar wij rekenen er op dat het Rijk – conform artikel 2 van de Financiële-verhoudingswet – ook in de volgende tranches van de uitvoering financieel bijdraagt.

Betaalbaar openbaar vervoer

De betaalbaarheid van het openbaar vervoer voor reizigers en dan met name minima staat onder druk. Grote groepen reizigers, die geen alternatief voor het OV hebben, komen vanwege de hoge kosten in een isolement. De Bikkergelden voorkomen de grote tariefstijging voor 2024, maar voor veel mensen is het openbaar vervoer onbetaalbaar en dreigt er vervoersarmoede.

In veel verkiezingsprogramma's zijn voorstellen gedaan voor de invoering van een landelijk OV-ticket buiten de spits. Daarmee zou het gebruik van het OV gestimuleerd worden en zo kunnen de reizigersaantallen weer toenemen.

De decentrale overheden willen graag meewerken aan initiatieven die het openbaar vervoer betaalbaar maken en weer betaalbaar laten voelen, zoals:

- Kinderen t/m 12 jaar gratis in het openbaar vervoer;
- Speciale kortingsarrangementen voor minima;
- En invoering van een 'Nederland'-ticket.

De decentrale overheden/vervoerbedrijven dienen wel adequaat gecompenseerd te worden voor de extra kosten en/of gedeerde inkomsten die gemoeid zijn met de eventuele invoering van een landelijk OV-ticket.